

İlkokul 1. Sınıf Şubeleri ile Sınıf Öğretmenlerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesi Hakkında İlkokul Yöneticilerinin Görüşleri¹

Opinions of Primary School Administrators on Determining Primary School 1st Grade Class Branches and Class Teachers via e-School

Sayfa | 23

Hayrettin DOĞAN , Yüksel Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 58hdogan58@gmail.com

Sümeyye MERMER ERGÜL , Dr. Öğretim Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, smermer@windowlive.com

Geliş tarihi- Received: 11 Nisan 2025
Kabul tarihi- Accepted: 07 Ocak 2026
Yayın tarihi- Published: 28 Nisan 2026

¹ Makalenin özet metni 12-14 Ocak 2026 tarihlerinde düzenlenen 4. Uluslararası Ege Sosyal, Beşeri, İdari ve Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkökul yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.

DOI. 10.51460/baebd.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Sayfa | 24

Öz. Bu çalışma, ilkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkokul yöneticilerinin görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Sivas ilinde görev yapan ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 18 ilkokul yöneticisi oluşturmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Toplanan veriler sonucu içerik analizi ile elde edilen bulgular, yöneticilerin önceden sınıf listelerini birtakım kriterlere göre kura ile belirlediklerini ancak kura öncesi, kura sonrası veya nakillerde çeşitli sebeplerle listelere müdahale edildiğini, sınıf listelerinin e-okul üzerinden kura ile belirlenmesi yönteminin adil ve şeffaf bir karar mekanizması sunduğunu, ancak bazı teknik ve işlevsel sorunların sistemin etkinliğini sınırladığını ortaya koymaktadır. Katılımcılar, e-okul sisteminin manuel yöntemlere kıyasla daha objektif olduğunu ve idari açıdan rahatlık sağlamanın yanında, sisteme hiçbir müdahalenin yapılamaması ve yeterli teknik desteğin sağlanmamasının ise yöneticilerin elini kolunu bağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenler ve velilerin sürece daha aktif katılımının sağlanmasının, sistemin işlevselliğini artırabileceği vurgulanmıştır. Araştırmanın sonuçları, e-okul yönteminin idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından eski yöntemlere nazaran daha adil olduğunu ancak paydaşların görüşleri doğrultusunda yapılacak çalışmalarla ve düzenli olarak alınacak geri bildirimlerle ve denetim mekanizmalarıyla sistemin desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Sonuçlar doğrultusunda, e-okul yönteminin etkili ve sürdürülebilir olması için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: ilkokul, 1. sınıf, Öğretmen seçimi, Sınıf belirleme, e- okul.

Abstract. This study aims to examine the opinions of primary school administrators about the determination of primary school 1st grade classes and class teachers via e-school. The research was carried out using the phenomenological design, one of the qualitative research designs. The study group consists of 18 primary school administrators working in Sivas province in the 2024-2025 academic years and selected using the maximum variation sampling method. Data were collected through semi-structured interviews. Findings obtained through content analysis of the collected data show that administrators previously determined class lists by drawing lots according to certain criteria, but the lists were intervened in for various reasons before, after or during transfers. The method of determining class lists by drawing lots via e-school provides a fair and transparent decision-making mechanism, but some technical and functional problems limit the effectiveness of the system. Participants stated that the e-school system is more objective than manual methods and provides administrative convenience, but the fact that no intervention can be made into the system and sufficient technical support is not provided ties the hands of administrators. Additionally, it was emphasized that more active participation of teachers and parents in the process could increase the functionality of the system. The results of the research show that the e-school method is fairer than the old methods in terms of administration, teachers, parents and students, but the system should be supported by studies to be carried out in line with the opinions of the stakeholders and by regular feedback and control mechanisms. In line with the results, suggestions were presented to make the e-school method effective and sustainable.

Keywords: Primary school, 1st grade, Teacher selection, Class determination, e-school.

Extended Abstract

Introduction. Before the start of the first grade, parents are in a rush to enroll in school and choose a teacher, which intensifies the requests and demands on the school administration to choose a teacher. Although there were different practices in previous years, such as preferring teachers based on parents requests and drawing lots by the school administration, discourses such as the creation of selective classes, the refusal of requests from parents or intermediaries close to the school administration, and bias in the selection of branch teachers constantly question the old methods used.

With the regulation made in the directive published in 2024, it was decided to determine the branches and class teachers through e-school and it was implemented for the first time at the beginning of the 2024-2025 academic year. With this method, branches and class teachers were determined through e-school by automatic lottery without any external intervention. It is important to know how this method, which was implemented for the first time, is received in the field. The main problems of our research are the previous practices of primary school administrators who are involved in this process, the new method in terms of administration, teachers, parents and students, and which problems this new method brings with it.

Method. This research was conducted according to the phenomenology design, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 18 primary school administrators working in Sivas province in the 2024-2025 academic year, determined by the maximum diversity method. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. In order to ensure validity in the research, detailed descriptions were used and direct quotations from the views of the participants were also included.

Results. It is seen that the majority of the primary school administrators participating in the study used the lottery method by dividing the students into certain categories in determining the 1st grade classrooms before the method of determining the classrooms and classroom teachers through e-school. It is also seen that class changes are made in line with the demands of parents before and after the draw of lots, and that they take into account the class sizes when distributing 1st grade students from different schools to their own schools.

According to the majority of primary school administrators, the method of determining classes and class teachers via e-school is seen as positive in terms of providing convenience for the administration, the formation of heterogeneous classes from the point of view of the teacher, the convenience for parents, and the coexistence of children with different characteristics from the point of view of students. On the other hand, it is seen as negative that this method does not allow flexibility to the school administration, that they will have to deal with mixed classes in terms of the teacher preferred in the old methods, that their children receive education from the teacher they do not want from the point of view of the parents, and that the teacher determined by the system for the student causes timidity and fear in children.

The primary school administrators who participated in the study experienced systemic problems such as the late opening of the transfer approval system and not fully understanding how the transfer system works in the distribution of 1st grade students who transferred from different

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkokul yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.

DOI. 10.51460/baebd.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

schools to their schools after the method of determining the classes and classroom teachers through e-school.

Discussion. This study examined the views of primary school administrators on the process of determining class teachers and class sections through e-school. While the findings reveal that the application provides convenience and impartiality for the administration, some administrators stated that the system does not allow flexibility. It has been stated that placements made according to lottery and parental demands before e-school caused claims of torpedoing, and that the new system reduces these pressures (Yücel et al., 2023; Göçben et al., 2023). However, it was emphasised that the system was not sensitive enough in terms of class size, gender balance and special education students. In addition, it is observed that some parents are still seeking to select teachers and this situation creates pressure on the administration (Yılmaz, 2024). In conclusion, although the e-school system offers a fairer structure, active participation of all stakeholders in the process is required to solve the problems experienced in practice.

Conclusion. According to the results of the research, with this method, the process of determining 1st grade class branches and class teachers is carried out more easily, quickly and regularly, the risk of human error and bias is reduced, and transparency is ensured.

Some suggestions can be made in line with these results:

Providing Flexibility and Improvement in the System: The e-school system should be made more flexible to take local conditions into account.

Training and Information: Information activities should be organized for relevant administrative staff, teachers and parents about the functioning of the system.

Equality Principle: The principle of equality should be further strengthened by taking into account parameters such as kindergarten progress reports, socio-economic status of families and psychological factors.

Feedback Mechanism: Administrators, parents and teachers should regularly receive feedback on the system and deficiencies should be addressed accordingly.

Audit: The reasons for parents' insistent desire to select teachers should be investigated, feedback should be received from school administrations, and the necessary guidance and supervision mechanism should be established.

Giriş

Öğretmenler, öğrencilere rehberlik eden, onların akademik ve sosyal becerilerini keşfederek bu yeteneklerini şekillendirip geliştirmelerine yardımcı olan eğitim sisteminin temel taşları arasında yer almaktadır. Çocuğun okula başlaması onun hayatının önemli bir aşaması olarak değerlendirilmektedir (Fabian, 2002, s.1). Bu geçiş sürecinde eğitim sistemi içerisinde öğrencilerin başarıları ve gelişimleri üzerinde en çok etki sahibi olan unsurlardan biri sınıf öğretmenleridir (Senemoğlu, 2008). Özellikle ilkökul birinci sınıfta, öğretmenin öğrenciyle kuracağı ilişkinin; öğrencinin akademik başarısı, okula uyumu, öğrenmeye olan ilgisi, motivasyonu, özgüveni ve genel gelişimi üzerinde belirleyici ve kritik bir öneme sahip olduğu görülmektedir (Aydın ve Ünsal, 2022; Erol ve Başaran, 2020). Bu açıdan ilkökul 1. sınıfta sınıf öğretmenlerinin belirlenmesi, öğrencilerin okula uyum süreçlerini doğrudan etkilemekte ve bu nedenlerle de ilkökul 1. sınıfa ayrı bir önem atfedilmektedir.

İlkokul 1. sınıfa başlama aşamasından önce velileri okula kayıt ve öğretmen seçme telaşı almaktadır. Sınıf öğretmenlerinin çocuğun gelişimi ve geleceği üzerindeki etkisinin farkında olan veliler okula kayıt sürecinde nitelikli bir öğretmen arayışına girmektedir (Yılmaz, 2024). Velilerdeki “iyi bir sınıf öğretmeni” nin seçilmiş olması durumunda eğitim-öğretim hayatına yeni başlayan çocuğun mutlu olacağı ve başarılı bir eğitim hayatı süreceği algısı, okul idaresine yönelik öğretmen seçimi konusunda istek ve talepleri yoğunlaştırmaktadır. Öğrenciyi ve işini seven, disiplinli, her açıdan donanımlı, dış görünüşüne dikkat eden öğretmenler velilere göre iyi öğretmen olarak algılanmaktadır (Uygur ve Kanadlı, 2020). Öğretmenin okulda daha önce okuttuğu sınıflardaki öğrencilerin velilerinin telkinleri, öğretmenin dışarıdan gözlenebilen gayret ve çalışmaları, cinsiyeti, duruşu, giyim kuşamı, konuşması ve tavırları seçim sürecinde belirleyici etmenler olmaktadır. Veliler tarafından yapılan gözlem ve önceki velilerden alınan fikirler neticesinde okullarda “popüler öğretmen” ve “az talep edilen öğretmen” kavramları ortaya çıkmaktadır. Bu nedenlerle 1. sınıfa kayıt süreci özellikle ilkökul yöneticileri için çok yoğun ve yorucu geçmektedir.

Ülkemizde 2024-2025 eğitim-öğretim dönemine kadar ilkökul öğretmenlerinin belirlenmesinde uygulanan çeşitli yöntemler ile ilgili medyaya yansıyan bazı haberler dikkat çekmektedir (Bayar ve Balcı, 2023). Örneğin; Ceylan (2017) “*Veliye öğretmen seçme hakkı verilmeli*” başlıklı yazısında;

“Çocuğu ilkokula başlayacak velilerin kayıt döneminde iyi bir öğretmen arayışına girdiğini, bunun için okul-aile birliklerine dolgun bağışların yapılıp, nüfuzlu ve hatırı kırılmayacak kişiler araya konulmak suretiyle ne yapıp edip çocuklarını o başarılı öğretmenlerin sınıflarına kaydettirmeye çalıştıklarını; Millî Eğitim Bakanlığı’nın bu durumları dikkate alarak velilere öğretmen seçme hakkı tanınması gerektiği, bunun da “Devrim” niteliğinde bir karar olacağı” nı belirtmiştir.

Önceki yıllarda, velilerin çocuklarını istedikleri öğretmene kaydedebilmek için sıraya girdikleri (Sabah, 2020), çocukların hangi öğretmende eğitim alacağını kura ile belirleneceği (Haber Global, 2022) gibi 1. sınıf kayıt sürecinde yaşanan durumlardan bazıları haberlere konu olmuştur. Okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler karşılaşılan bu durumlar neticesinde huzursuz olmakta ve süreçten olumsuz olarak etkilenmektedir. Bayar ve Balcı’ya (2023) göre öğretmenlerin seçilmesi toplum

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkökul yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.

DOI. 10.51460/baedb.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

karşısındaki saygınlığının tartışılarak, itibarının azalmasına, çalıştığı okul içinde ise ayrımcılık algısı ve çatışmalara neden olmaktadır. Bu sebeplerle öğretmenlerin tercih edilmesinin, çalıştıkları okullara olan bağlılıklarını ve verimliliklerini, yöneticilerin ve öğretmenlerin başarılarını doğrudan etkilediği düşünülmektedir.

Sayfa | 28

Velilerin öğretmen seçimine yönelik artan beklentileri ile okul yöneticilerinin bu beklentileri karşılamaya yönelik çabaları, ilkokullarda sınıf oluşturma süreçlerini hem idari hem de sosyal açıdan oldukça karmaşık bir hâle getirmektedir (Aydemir ve Çetin, 2023; Yücel, İlge ve Aksoy, 2023). Önceki yıllarda yukarıda kaynak gösterilen haberlerde de görüldüğü üzere öğretmen ve şube belirlenmesinde veli isteğine göre öğretmen tercih edilmesi, okul idaresi tarafından kura çekilmesi gibi farklı uygulamalar yapılmıştır. 1. sınıfların belirlenmesinde hangi uygulama yapılırsa yapılsın memnuniyetsiz bir grup (öğrenci, veli ya da öğretmen) her zaman olmuştur. Bu sebeple eski uygulamalar müdahalelere açık olması nedeniyle her zaman tartışma ve eleştiri konusu olmuştur. Seçmece sınıfların oluşturulduğu, okul idaresine yakın velilerin ya da aracı kişilerin taleplerinin geri çevrilmediği, şube öğretmeni belirlenmesinde yanlı davranıldığı gibi kimi zaman doğru ama çoğu zaman hatalı kulaktan dolma bilgiler, kullanılan eski yöntemleri sürekli sorgulatmaktadır. Bu nedenle öğretmen ve şube dağılımına ilişkin geleneksel uygulamaların daha sistematik, şeffaf ve dış etkilerden bağımsız bir yapıya kavuşturulması gerekliliği giderek daha belirgin hâle gelmiştir. Tam da bu noktada Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) dijitalleşmeye dayalı yeni düzenlemeleri, söz konusu sürecin daha merkezi, standart ve izlenebilir bir şekilde yürütülmesine yönelik önemli bir dönüşümü beraberinde getirmektedir.

Türkiye'de eğitim yönetimi alanında dijitalleşme süreçleri, son yıllarda MEB'in geliştirdiği bütünleşik veri yönetim sistemlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte yeni bir dönüşüm evresine girmiştir (Karoğlu, Bal ve Çimşir, 2020; Sürer, 2020). Bu dönüşümün en görünür bileşenlerinden biri olan e-okul yönetim bilgi sistemi, öğrenci kayıtlarından sınıf açma işlemlerine, öğretmen görevlendirmelerinden akademik izleme süreçlerine kadar geniş bir yelpazede karar verme mekanizmalarını dijital ortama taşımaktadır (Polat ve Arabacı, 2013). MEB'in 2024 yılında yaptığı düzenleme doğrultusunda ilkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden merkezi olarak belirlenmesi, yalnızca idari bir yenilik değil; aynı zamanda okul örgüt yapısının işleyişi, sınıf içi pedagojik dinamikler ve okul yöneticilerinin karar verme özerkliği üzerinde doğrudan etkileri bulunan bir politika değişikliğidir (MEB, 2024). Bu yönüyle söz konusu uygulamanın, kararların doğrudan uygulayıcısı konumunda bulunan ilkokul yöneticileri tarafından nasıl algılandığının bilimsel olarak incelenmesi, politika analizi ve eğitim yönetimi alanı açısından önemli bir gereksinim hâline gelmiştir.

Alanyazında e-okul uygulamalarına ilişkin çalışmalar, sistemi teknik işleyişi, kullanıcı memnuniyeti, veri doğruluğu, karar destek işlevi ve idari süreçleri kolaylaştırma potansiyeli gibi farklı boyutlarıyla incelemiştir. Örneğin Erdoğan, Aydın, Akın ve Demirkasımoğlu (2014), e-okul sisteminin yöneticilere operasyonel kolaylık sağladığını, ancak sistemin modülleri arasındaki tutarsızlıkların kullanıcı deneyimini zaman zaman olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Benzer şekilde Polat ve Arabacı (2013), öğretmenlerin e-okulu öğrenci izleme ve iletişim süreçlerinde işlevsel bulmalarına karşın, yetki sınırlamaları, veri giriş yükü ve sistemsel yoğunluk gibi faktörlerin uygulamada zorluk oluşturduğunu

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

ortaya koymuştur. Bu çalışmalar, dijital okul yönetim sistemlerinin teknik kapasitesinin yanı sıra kullanıcı algılarının da sistemin başarısında belirleyici olduğunu göstermektedir.

İlkokul 1. sınıf düzeyine ilişkin çalışmalar ise çoğunlukla okul başlangıcı, uyum süreçleri ve sınıf yönetimi bağlamını ele almıştır. Sezginsoy (2015) ve Yoleri ve Tanış (2014) 1. sınıf öğretmenlerinin uyum ve hazırlık programı sürecinde sınıf dağılımı, öğrenci profilleri ve öğretmen-öğrenci eşleşmelerinin pedagojik açıdan kritik olduğunu vurgulamıştır. Bu bulgu, 1. sınıf şubelerinin ve öğretmenlerinin belirlenmesi sürecinin yalnızca idari değil; aynı zamanda pedagojik bir karar alanı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bu kararların dijital bir sistem tarafından merkezi biçimde düzenlenmesi, okulların pedagojik örgütlenmesi üzerinde önemli etkiler yaratma potansiyeli taşımaktadır.

Bununla birlikte mevcut literatür incelendiğinde, e-okul üzerinden 1. sınıf şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin merkezi olarak belirlenmesine ilişkin ilkökul yöneticilerinin görüşlerini doğrudan ele alan herhangi bir araştırmaya rastlanmamaktadır. Var olan çalışmalar ya e-okulun genel kullanımına (Erdoğan vd., 2014; Polat ve Arabacı, 2013) ya da 1. sınıf uygulamalarının pedagojik çerçevesine (Sezginsoy, 2015; Yoleri ve Tanış, 2014) odaklanmıştır; ancak her iki alanın ortak noktasında yer alan hem pedagojik hem yönetsel sonuçları olan bu yeni uygulamayı bütüncül bir yaklaşımla inceleyen özgün bir araştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla, okul yöneticilerinin söz konusu uygulamaya ilişkin algılarını, deneyimlerini, uygulamada karşılaştıkları güçlükleri ve mevcut sürece yönelik değerlendirmelerini nitel bir yaklaşımla ortaya koymak, literatürdeki bu boşluğun giderilmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın özgün katkısı, yeni politika uygulamasını hem yönetsel özerklik hem örgütsel işleyiş hem de pedagojik hassasiyet eksenlerinde değerlendirmesi; e-okul sisteminin teknik kapasitesi ile okulun sosyal örgüt yapısı arasındaki etkileşimi yöneticilerin deneyimleri üzerinden analiz etmesidir. Böylece araştırmanın, dijitalleşme süreçlerinin okul yönetimi üzerindeki etkilerine ilişkin kuramsal tartışmalara olduğu kadar, MEB'in uygulamayı geliştirmesine yönelik pratik geri bildirimlere de katkı sunacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın önemi

2024 yılında yayınlanan (07.08.2024 tarih ve 111598805 sayılı) yönergede yapılan düzenleme ile şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e- okul üzerinden belirlenmesi kararlaştırılmış ve ilk defa 2024-2025 Eğitim-Öğretim yılı başında uygulaması yapılmıştır (MEB, 2024). Bu yöntem ile dışarıdan hiçbir müdahale yapılmadan otomatik kura ile e-okul üzerinden şubeler ve sınıf öğretmenleri belirlenmiştir. İlk defa uygulanan bu yöntemin sahadaki karşılığının bilinmesi önem arz etmektedir. Bu sürecin tamamında yer alan ilkökul yöneticilerinin önceki uygulamaları, bu yeni yöntemi idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından ve bu yeni yöntemin hangi sorunları beraberinde getirdiği soruları araştırmamızın temel problemleridir. Bu kapsamda araştırmamızın soruları;

- Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıf şubelerini ve sınıf öğretmenlerini belirlemede kullanılan yöntemler nelerdir?

- Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıfa nakiller hangi kriterlere göre gerçekleştiriyordu?
- İlk defa uygulanan 1. sınıf şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin paydaşlar üzerindeki olumlu ve olumsuz yansımaları nasıldır?
- 1. sınıf şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra 1. sınıf nakillerinde yaşanan sıkıntılar nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın deseni

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) desenine göre gerçekleştirilmiştir. Olgubilim deseninde farkında olup detaylı ve derinlemesine bir bilgiye sahip olmadığımız olguları anlamaya odaklanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada, Sivas ilinde farklı ilkokullarda görev yapan yöneticilerin e-okul üzerinden 1. sınıf şube ve sınıf öğretmeni belirleme sürecine yönelik deneyimleri ve görüşleri ele alınmıştır.

Katılımcılar

Araştırmada çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Sivas ilinde görevli 18 ilkokul yöneticisi oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilikte küçük bir örneklem oluşturulmasına rağmen çalışılan problemle muhatap olan kişilerin çeşitliliğini en üst seviyede ortaya koymak amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu yöntem, farklı bölgelerden ve farklı sosyo-ekonomik yapılarıdaki okullardan yöneticilerin katılımını sağlayarak daha zengin bir veri elde edilmesine olanak tanımaktadır (Karasar, 2017). Böylelikle, 1. sınıf şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yöntemine yönelik farklı deneyimlerin ve bakış açılarının daha kapsamlı bir şekilde ele alınması amaçlanmıştır.

Tablo 1.

Katılımcılar ile ilgili betimleyici bilgiler

Demografik Bilgiler		f	%	Katılımcılar
Cinsiyet	Erkek	16	88	İ1,İ2,İ3,İ5,İ6,İ7,İ8,İ9,İ10,İ11,İ12,İ13,İ14,İ15,İ16,İ18
	Kadın	2	12	İ4,İ17
Eğitim Düzeyi	Lisans	5	27	İ2,İ12,İ13,İ15,İ18
	Yüksek Lisans	13	73	İ1,İ3,İ4,İ5,İ6,İ7,İ8,İ9,İ10,İ11,İ14,İ16,İ17
Yönetim Kademesi	Müdür Yardımcısı	9	50	İ1,İ3,İ8,İ9,İ12,İ13,İ15,İ16,İ17
	Okul Müdürü	9	50	İ2,İ4,İ5,İ6,İ7,İ10,İ11,İ14,İ18
Yöneticilik Kıdemi	6-10 Yıl	6	33	İ4,İ5,İ9,İ13,İ15,İ17
	11-15 Yıl	9	50	İ1,İ2,İ3,İ8, İ10,İ11,İ12,İ14
	16 Yıl Ve Üzeri	3	17	İ6,İ7,İ16
Bu Okuldaki Görev Süresi	0-5 Yıl	10	55	İ1,İ4,İ5,İ6,İ7, İ10,İ12,İ15,İ16,İ18
	6-10yıl	8	45	İ2,İ3,İ8,İ9,İ11,İ13,İ14,İ17

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkokul yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.

DOI. 10.51460/baedb.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 1’de katılımcılara ait demografik bilgilere bakıldığında, araştırmaya katılanların 16’sını (%88) erkek, 2’sini (%12) kadın yöneticiler oluşturmaktadır. Katılımcıların 5’i (%27) lisans, 13’ü (%73) ise yüksek lisans mezunudur. Tamamı ilkökul yöneticisi olan katılımcıların 9’u (%50) müdür yardımcısı 9’u (%50) ise okul müdürüdür. Katılımcıların 6’sı (%33) 6-10 yıl, 9’u (%50) 11-15 yıl, 3’ü (%17) ise 16 yıl ve üzeri yöneticilik yapmakta iken 10’u (%55) 0-5 yıl, 8’i (%45) ise 6-10 yıldır buldukları okulda görev yapmaktadırlar. Katılımcı sayısı ve yönetim kademesi dışında araştırmacının katılımcı dağılımına bir etkisi bulunmamaktadır.

Veri toplama aracı

Bu araştırmada verileri toplanmak amacıyla, araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve 5 adet açık uçlu soru içeren yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken öncelikle ilgili literatür kapsamlı biçimde taranmış; eğitim yönetimi, dijital okul sistemleri, öğretmen atamaları ve sınıf belirleme süreçlerine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenmiştir. Bu doğrultuda taslak sorular oluşturulmuş ve formun kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla eğitim bilimleri alanından iki öğretim üyesinin, dil ve ifade açısından değerlendirme yapması için de bir Türkçe öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda bazı sorular yeniden düzenlenmiş, kavramsal olarak örtüşen maddeler birleştirilmiş ve ifade belirsizliği taşıyan ifadeler açıklığa kavuşturulmuştur. Bu süreç sonunda form, araştırmanın amaç ve alt problemlerini kapsayacak şekilde nihai hâline getirilmiştir. Görüşme formunda, yöneticilerin e-okul üzerinden yapılan atama süreci hakkında genel düşünceleri, süreçte yaşanan kolaylıklar ve zorluklar, e-okul sisteminin sınıf belirleme sürecine etkisi ve bu sürecin geliştirilmesine yönelik öneriler yer almıştır.

Araştırmanın uygulama aşaması kapsamında görüşmeler, katılımcıların tercihleri doğrultusunda yüz yüze veya çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. Görüşme sürecinde, veri kaybını önlemek ve elde edilen verilerin doğruluğunu güvence altına almak amacıyla katılımcı onayı alınarak ses kaydı yapılmıştır. Görüşmeler tamamlandıktan sonra, tüm ses kayıtları ayrıntılı biçimde deşifre edilerek yazılı metinlere dönüştürülmüş ve analiz sürecinde kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Bu süreç, nitel veri analizinin temel ilkeleri çerçevesinde, özgün ifadelerin korunmasına ve katılımcı görüşlerinin bütüncül biçimde yansıtılmasına özen gösterilerek yürütülmüştür.

Verilerin analizi

Araştırmada elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir. İçerik analizi, çeşitli kurallar çerçevesinde yapılan kodlamalarla nitel verideki metinde belirli kelimelerin daha küçük içerik sınıflamaları ile derlendiği düzenli ve tekrarlanabilir bir yöntem olarak ifade edilir (Büyüköztürk vd., 2022). İçerik analizinde elde edilen veriler kodlanarak kategoriler altında toplanmaktadır (Türkdoğan ve Gökçe, 2018). Veriler kategorilere dönüştürülerek ilgili temalar altında sunulmuştur.

Geçerlilik ve güvenilirlik

Nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları, elde edilen bulguların inandırıcılığını ve araştırma sürecinin tutarlılığını ortaya koymak açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu araştırmada inandırıcılığın sağlanması amacıyla iki araştırmacı tarafından gerçekleştirilen kodlama işlemleri karşılaştırılmış ve kodlayıcılar arasında görüş birliği sağlanmıştır. Nitel veri analizinde güvenilirliğin temel ölçütlerinden biri, araştırmacılar arası kodlama tutarlılığının yüksek olmasıdır. Bu bağlamda Creswell'in (2016) belirttiği şekilde kodlayıcılar arasındaki kararlılık dikkate alınarak analiz sürecinin güvenilirliği artırılmıştır. Ayrıca Neuman'ın (2019) vurguladığı üzere, farklı araştırmacıların sürece dâhil edilmesi ve birden fazla ölçüm yaklaşımının kullanılması araştırma konusunun çeşitli yönlerinin daha kapsamlı biçimde anlaşılmasını sağlamış; böylece araştırmacının tutarlılığı güçlendirilmiştir. Çalışma boyunca veri toplama, kodlama ve tema oluşturma aşamaları sistematik biçimde yürütülmüş, analiz süreci ayrıntılı biçimde kayıt altına alınmış ve böylece araştırmacının yöntemsel tutarlılığı güvence altına alınmıştır.

Araştırmada inandırıcılığın sağlanabilmesi açısından ayrıntılı betimleme kullanılarak, katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Doğrudan alıntılar, verilerin daha etkili bir şekilde yansıtılması ve okuyucunun araştırma sonuçlarını daha iyi anlaması amacıyla sıklıkla kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu yöntem doğrultusunda ilkökul yöneticilerinin e-okul sistemi üzerinden gerçekleştirilen öğretmen ve şube belirleme süreçlerine yönelik görüşleri derinlemesine analiz edilerek eğitim yönetimine dair çıkarımlar yapılması amaçlanmıştır. Yine belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde düzenlenen veriler, yorum katılmaksızın, verinin özüne bağlı kalınarak sunulmuştur.

Araştırmada aktarılabirliğin artırılması için ayrıntılı betimleme tekniği kullanılarak katılımcı görüşleri kapsamlı biçimde sunulmuş; yorumlardan bağımsız olarak doğrudan alıntılara geniş yer verilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2013) belirttiği gibi doğrudan alıntılar, verilerin okuyucuya olduğu gibi aktarılmasını, bağlamın korunmasını ve sonuçların başka ortamlara aktarılabirliğinin değerlendirilmesini kolaylaştırmaktadır. Bu doğrultuda ilkökul yöneticilerinin e-okul sistemi üzerinden gerçekleştirilen öğretmen ve şube belirleme süreçlerine ilişkin deneyim ve değerlendirmeleri detaylı biçimde ortaya konmuş, böylece araştırmacının farklı okul türlerine ya da benzer yönetim süreçlerine uyarlanabilirliği artırılmıştır. Bunun yanında teyit edilebilirliği sağlamak amacıyla analiz sürecinde kullanılan tüm kodlar, temalar, araştırmacı notları ve veri parçacıkları sistematik şekilde kaydedilmiş; yorumların doğrudan verilere dayandığı açık biçimde gösterilmiştir. Araştırmacı öznelliğini en aza indirmek için çıkarımların dayanağı veri setiyle ilişkilendirilmiş, temaların oluşturulmasında yalnızca katılımcı ifadelerinin özü korunmuş ve araştırma süreci denetlenebilir bir yapıda sürdürülmüştür.

Bulgular

Araştırmacının birinci alt problemi olan “*Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıf şubelerini ve sınıf öğretmenlerini belirlemede kullanılan yöntemler nelerdir?*” sorusuna yanıt bulmak için yöneticilere yöneltilen “*Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıf şubelerini ve sınıf öğretmenlerini nasıl belirliyordunuz?*” sorusuna verilen cevaplar “*Şubelerin ve Sınıf Öğretmenlerinin e-Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkökul yöneticilerinin görüşleri. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 17(1), 23-46.*
DOI. 10.51460/baebd.1674421

Okul Üzerinden Belirlenmesi Yönteminden Önce Kullanılan Yöntemler” teması altında “Ölçüte Bağlı Yöntemler” ve “Veli Talebine Bağlı Yöntemler” olmak üzere iki kategori altında sunulmuş ve Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Sayfa | 33

Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce kullanılan yöntemler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	%
Ölçüte Bağlı Yöntemler	Kura sonucuna göre	i1,i2,i3,i5,i6,i7,i8,i9,i10,i11,i12,i13,i14,i15,i16,i17,i18	17	42,5
	Cinsiyete göre	i1,i3,i4,i6,i7,i8,i12	7	17,5
	Mevcutların dengeli dağılımına göre	i4,i9,i11,i13,i17	5	12,5
	Yaşa göre	i1,i3,i4,i7	4	10
	Anasınıfına gitme durumuna göre	i3,i7	2	5
	Özel eğitim gereksinimine göre	i1,i12	2	5
	Ailenin özel durumuna göre	i4,i12	2	5
Uyruğuna göre	i7	1	2,5	
Toplam			40	
Veli Talebine Bağlı Yöntemler	Sınıf değişikliği istemi	i2,i3,i5,i7,i8,i11,i13,i17	8	53,3
	Öğretmenin sınıf değişikliği onayı	i3,i4,i7,i9	4	26,6
	İstedığı öğretmene göre	i9,i11	2	13,3
Mazeretlerin değerlendirilmesi	i5	1	6,6	
Toplam			15	

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinin 17’si (%42,5) şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıf şubelerinin belirlenmesinde kura yöntemini kullanmaktadır. Kura çekmeden önce yöneticilerin 7’si (%17,5) öğrencilerin cinsiyetine, 5’i (%12,5) mevcutların dengeli dağılımına, 4’ü (%10) yaşına, 2’si (%5) anasınıfına gitme durumuna, 2’si (%5) özel eğitim gereksinimine, 2’si (%5) ailenin özel durumlarına yani parçalanmış aile ya da öksüz veya yetim olma durumuna ve 1’i (%2,5) de uyruğuna göre kategorilere ayırdığını ifade etmektedir. Kura çekilmeden önce yöneticilerden 2’sinin (13,3) talepte bulunan velilerin çocuklarını istediği öğretmene kaydettiği, ayrıca 8 yöneticinin (%53,3) kura çekilerek şubelerin belirlenmesi sonrasında velilerden gelen talepler doğrultusunda da sınıf değişiklikleri yaptığı, 4 yöneticinin (%26,6) sınıf değişikliği yapılmadan önce öğretmenlerin de onayını aldığı ve 1 yöneticinin (%6,6) velilerin mazeretlerinin değerlendirilerek sınıf değişikliğine onay verdiği görülmektedir. İlkokul yöneticilerinin şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önceki uygulamalarına ilişkin bazı örnekler verilmiştir;

“Belirlenen tarihte velilerin huzurunda hem öğretmenleri hem de öğrencileri kura çekerek belirliyorduk. Kuradan memnun olmayan velilerin dilekçesini alıyorduk, karşılıklı ya da sınıflar arası becayiş işlemi yapıyorduk. Talebi karşılanamayan velilerden bazıları öğrencilerini başka okullara nakil götürüyordu.” (i2)

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Sayfa | 34

“Öğrencilerin yaşı, cinsiyeti, anasınıfına gidip gitmediği gibi konularda kriterler belirledim ve bu şekilde bakanlığın yaptığı sisteme benzer bir sistemle kura usulü belirliyorduk. Bu şekilde çıkan listeleri kapalı bir şekilde öğretmenlerde seçip hangi şubeye düştüğü belirleniyordu. Kura sonucunda velilerden değişiklik talebi olursa cinsiyet uyumuna ve öğretmenlerin izni olmak kaydıyla karşılıklı değişiklik yapıyorduk.” (İ3)

“Birkaç yıl kura sistemini denedik eksik taraflarını gördük. Son üç yıldır kim hangi öğretmeni istediye ona yazdık. Okula uğramayan, gelmeyen velilerin öğrencilerini de kura ile boş kalan kontenjanlara dağıttık. Bu şekilde veli de öğretmen de memnun oldu, sıkıntı çıkaran olmadı.” (İ9)

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıfa nakiller hangi kriterlere göre gerçekleştiriyordu?” sorusuna yanıt bulmak için yöneticilere yöneltilen “Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce 1. sınıfa nakilleri hangi kriterlere göre gerçekleştiriyordunuz?” sorusuna verilen cevaplar “Şubelerin ve Sınıf Öğretmenlerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesi Yönteminden Önce Nakillerde Uygulanan Kriterler” teması altında “Ölçüte Bağlı Yöntemler” ve “Veli Talebine Bağlı Yöntemler” olmak üzere iki kategori altında sunulmuş ve Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce nakillerde uygulanan kriterler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	%
Ölçüte Bağlı Yöntemler	Sınıf mevcuduna göre	İ1,İ2,İ3,İ4,İ5,İ7,İ8,İ10,İ11,İ13,İ14,İ15,İ16,İ17,İ18	15	39,4
	Kız-erkek dağılımına göre	İ4,İ8,İ11,İ12,İ14,İ15,İ16,İ17,İ18	9	23,6
	Alfabetik şube sırasına göre	İ1,İ3,İ13,İ16	4	10,5
	Sınıftaki sirkülasyon durumuna göre	İ3,İ8,İ14	3	7,8
	Sınıfın fiziki şartlarına göre	İ4,İ11	2	5,2
	Sınıfın mevcudunun tek/çift olmasına göre	İ4,İ17	2	5,2
	Özel eğitim durumuna göre	İ6,İ12	2	5,2
Öğrenci uyruğuna göre	İ3	1	2,7	
Toplam			38	
Veli Talebine Bağlı Yöntemler	Veli talebine göre	İ2,İ5,İ6,İ7,İ13,İ16,İ17,İ18	9	69,2
	Öğretmen rızasına göre	İ2,İ5,İ9,İ16	4	30,7
Toplam			13	

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinin 15’i (%39,4) şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce farklı okullardan kendi okullarına gelen 1. sınıf öğrencilerini sınıflara dağıtırken sınıf mevcutlarını dikkate almaktadır. İdarecilerin 9’u (%23,6) gelen nakilleri sınıflara dağıtırken kız-erkek dağılımını dikkate almakta, 4’ü (%10,5) nakil gelen öğrencileri şubelerin alfabetik sırası ile sınıflara dağıtmaktadır. Nakiller sınıflara dağıtılırken 9

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

yöneticinin (%69,2) veli talebine göre 4 yöneticinin (%30,7) ise öğretmenlerin rızalarına göre dağılım yaptığı görülmektedir. İlkokul yöneticilerinin şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce nakillerin sınıflara dağıtılması aşamasındaki uygulamalarına ilişkin bazı örnekler verilmiştir;

“Birinci sınıfa nakillerimizi kontenjan kriterine göre yerleştirme yapıyorduk. Daha sonra yine dışarıdan gelen öğrencilerden öğretmen istenmesi durumunda o öğretmenle görüşüp kabul ederse onun sınıfına veriyorduk.” (İ2)

“Sınıf mevcuduna ve sınıfın fiziki şartlarına bakıyoruz. Bazı sınıflarımız küçük olduğundan oraya öğrenci vermiyoruz. Sınıflarda eşit öğrenci varsa kız erkek dağılımına bakıyoruz. Ayrıca sınıf sayısı tek ise oraya da veriyoruz çift olsun diye. Nakil gelen öğrenciyi çift olan sınıfa versek sınıf sayısı tek olacak yeni masa sıra eklenecek ve çocuk tek kalacak. Çocuğun yalnız olmaması ve aidiyet olması açısından sayısı tek olan sınıflara veriyoruz.” (İ4)

“Nakilleri kontenjan kriterine göre gerçekleştiriyorduk. Talep edilen öğretmenin sınıfında yer varsa veyahut diğer şubelere göre öğrenci sayısı azsa nakillerini gerçekleştiriyoruz. Diğer şubelerden talep edilen öğretmenin sınıfının öğrenci sayısı fazla ise bu sefer öğretmen razı olursa naklini gerçekleştiriyorduk. Aksi halde öğrenci sayısı düşük olan sınıfa yönlendiriyor ve gerçekleştiriyorduk.”(İ5)

“Birinci kriterimiz sınıf mevcudu, az olana veriyorduk. Sonra kız erkek dağılımına bakıyorduk. Sayılar eşitse sınıftaki sirkülasyona bakıyor onu dikkate alıyorduk.” (İ8)

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan *“İlk defa uygulanan 1. sınıf Şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin paydaşlar üzerindeki olumlu ve olumsuz yansımaları nasıldır?”* sorusuna yanıt bulmak için yöneticilere yöneltilen *“Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesinin idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından olumlu yönleri nelerdir?”* sorusuna verilen cevaplar *“Şubelerin ve Sınıf Öğretmenlerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesi Yönteminin Olumlu Yönleri”* teması altında *“İdare Açısından”, “Öğretmen Açısından”, “Veli Açısından”* ve *“Öğrenci Açısından”* olmak üzere dört kategori altında sunulmuş ve Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4.

Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin olumlu yönleri

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	%
İdare Açısından	Kolaylık	İ2,İ3,İ4,İ5,İ6,İ7,İ8,İ9,İ10, İ11,İ12,İ13,İ14,İ16,İ17	15	33,3
	Taleplerin sona ermesi	İ3,İ4,İ6,İ8,İ9,İ12,İ14,İ15	8	17,7
	Baskıların sona ermesi	İ1,İ2,İ6,İ9,İ10,İ16,İ18	7	15,5
	İdarenin elinin güçlenmesi	İ5,İ11,İ15,İ16	4	8,8
	Torpil iddialarının sona ermesi	İ1,İ6,İ7,İ11	4	8,8
	Vicdani rahatlık	İ8,İ9,İ12	3	6,6
	Çatışma ve gerginliklerin sona ermesi	İ3,İ12	2	4,4
	Eşitliği ve adaleti sağlaması	İ11,İ18	2	4,4
Toplam			45	
Öğretmen Açısından	Heterojen sınıfların oluşması	İ1,İ2,İ4,İ5,İ6,İ8,İ9,İ11,İ12,İ15,İ16,İ17,İ18	13	38,2
	İdareye sitem ve şikâyetlerin sona ermesi	İ4,İ5,İ8,İ9,İ10,İ12,İ15,İ16,İ18	9	26,4
	Tercih edilmeyen öğretmenler için avantaj oluşturması	İ6,İ13,İ14,İ17	4	11,7
	Rahatlık sağlaması	İ1,İ3,İ8	3	8,8
	Tedirginliğin sona ermesi	İ12,İ16,İ18	3	8,8
	Tarafsızlığın sağlanması	İ10,İ11	2	5,8
Toplam			34	
Veli Açısından	Rahatlık	İ1,İ6,İ8,İ12,İ17	5	33,3
	İdareye karşı önyargının sona ermesi	İ1,İ6,İ8,İ12	4	26,6
	Objektifliği sağlaması	İ4,İ6,İ8,İ17	4	26,6
	Sosyal çevresi az olan veli için avantaj oluşturması	İ13,İ16	2	13,3
Toplam			15	
Öğrenci Açısından	Farklı özellikte çocuklarla bir arada olması	İ2,İ4,İ5,İ10,İ16	5	71,4
	Başarılı öğrencilerin sınıflara eşit dağılımı	İ2	1	14,2
	Nakil ve sınıf değişikliği talebinin azalması	İ17	1	14,2
Toplam			7	

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinin 15'i (%33,3) şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin idare açısından kolaylık sağladığını, 8'i (%17,7) taleplerin ve 7'si (%15,5) baskıların bununla birlikte 4'ü (%8,8) de torpil iddialarının sona ermesinin olumlu olduğunu ifade etmektedir. Öğretmen açısından bakıldığında heterojen sınıfların oluştuğu 13 yönetici (%38,2) ve öğretmenlerin idareye karşı sitem ve şikâyetlerinin sona erdiği 9 yönetici (%26,4) tarafından ifade edilmektedir. Araştırmaya katılan yöneticilerin veliler açısından yaptığı değerlendirmede 5 yönetici (%33,3) veliler açısından rahatlık olduğu 4 yönetici (%26,6) velilerin okul idaresine olan ön yargılarının sona erdiği ve 2 yönetici (%13,3) özellikle sosyal çevresi az olan Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkökul yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46. DOI. 10.51460/baebd.1674421

veliler için bu yöntemin avantaj oluşturduğunu ifade etmektedir. Öğrenci açısından bakıldığında bu yöntem 5 yönetici (%71,4) tarafından farklı özellikte çocukların bir arada olmaları açısından olumlu olarak görülmektedir. İlkokul yöneticilerinin şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından olumlu yönlerine ilişkin algılarına bazı örnekler verilmiştir;

“İdare açısından düşündüğümüz zaman bizi rahatlatan bir uygulama oldu. Biz ne kadar kendi sistemimizi uygulasak da bazı velilerimiz olsun, bazı öğretmenlerimiz olsun öğrenci seçimine veyahut öğretmen seçimine girmek istiyordu. Bazen öğretmenle bazen veliyle çatışmak durumunda kalıyorduk bu sistem bizi çok rahatlatıyor.” (İ3)

“İşimiz daha kolay oldu. Gelen giden, şu öğretmen olsun bu öğretmen olsun gibisinden veli isteklerine maruz kalıyorduk, defalarca aranıyorduk, hatırı sayılır insanları araya koyuyorlardı, bunlardan kurtarmış olduk. Herkese aynı muamele. Onun için vicdanımız da rahat.” (İ9)

“Öğretmen açısından; senin sınıfında anne baba çalışan çok, benim sınıfta ekonomik düzeyi kötü olan var, benim sınıfta parçalanmış aile çocuğu iki tane var... Yani bu tarz şeyler olmadı. Öğretmenim böyle bir şikâyetle bana gelemedi. Yani karışık sınıflar oluştu, herkes Allah’a sığındı sistemin verdiği razı oldu.” (İ4)

“Benim öğrencimi kötü sınıfa verdiler, şu öğretmen daha başarılıydı ona vermediler, başarısız öğretmene verdiler, idare sınıf yaptı sınıf oluşturdu gibi bir algı oluşmamış oluyor. Velinin de iç rahatlığı anlamında bir adım diye düşünüyorum.” (İ6)
“Tabi bunlar birinci sınıf olduğu için öğrencilerimiz tam sistemin veya da öğretmenin, şubelerin tam farkında değiller. Öğrenciler açısından sınıf mevcutlarının kız erkek, yaş dağılımına göre dağıtılması, adilane bir şey olduğu için öğrenciler açısından olumlu diyebiliriz.” (İ10)

İdarecilere yöneltilen “Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesinin idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından olumsuz yönleri nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar “Şubelerin ve Sınıf Öğretmenlerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesi Yönteminin Olumsuz Yönleri” teması altında “İdare Açısından”, “Öğretmen Açısından”, “Veli Açısından” ve “Öğrenci Açısından” olmak üzere dört kategori altında sunulmuş ve Tablo 5’te gösterilmiştir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 5.
Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin olumsuz yönleri

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	%
İdare Açısından	Sistemin idareye esneklik tanımaması	İ1,İ3,İ4,İ6,İ8,İ11,İ14,İ17	8	42,1
	Mecburi değişikliklere imkân vermemesi	İ8,İ11,İ14,İ17	4	21
	Baskı ve taleplerin devam etmesi	İ1,İ9,İ17	3	15,7
	Teknik sıkıntılar yaşanması	İ11,İ13,İ16	3	15,7
	İdare veli iletişiminin kesilmesi	İ10	1	5,2
Toplam			19	
Öğretmen Açısından	Tercih edilen öğretmenlerin karma sınıfla muhatap olması	İ2,İ5,İ7,İ13,İ15,İ17	6	33,3
	Şubelerin sayısal ve öğrenci çeşitliliği olarak dengeli dağılmaması	İ1,İ8,İ10,İ12,İ13	5	27,7
	Öğretmenlere kontenjan (Seçme hakkı) verilmemesi	İ3,İ7,İ9,İ16	4	22,2
	Sorun yaşadığı, istemediği velinin öğrencisini okutmak durumunda kalması	İ6,İ18	2	11,1
	Çalışan ve çalışmayan öğretmenin farkını azaltması	İ17	1	5,5
Toplam			18	
Veli Açısından	İstemediği öğretmende çocuğunun eğitim alması	İ1,İ2,İ3,İ5,İ6,İ7,İ8,İ10,İ13,İ14,İ15,İ16,İ17,İ18	14	77,7
	Elinin kolunun bağlanması	İ4,İ8,İ16	3	16,6
	İyi niyetli velinin mazeretinin çözülememesi	İ12	1	5,5
Toplam			18	
Öğrenci Açısından	Çekingenlik ve korkuya sebep olması	İ6,İ12,İ16,İ17	4	33,3
	Özel durumu olan öğrenciler için dezavantaj oluşturması	İ4,İ7,İ17,İ13	4	33,3
	Sevmediği öğretmene düşmesi	İ1,İ3,İ17	3	25
	İşinde iyi olmayan öğretmene düşmesi	İ5	1	8,3
Toplam			12	

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinden 8'i (%42,1) şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yöntemini okul idaresine esneklik tanımaması, 4'ü (%21) mecburi değişikliklere imkân vermemesi, 3'ü (%15,7) ise baskı ve taleplerin devam etmesi açısından olumsuz olarak görmektedir. Öğretmen açısından ise 6 yönetici (%33,3) önceki yıllarda oluşturulan seçme sınıflarda velilerin tercih ettiği öğretmenlerin artık karma sınıflarla muhatap olacak olmalarını tercih edilen öğretmenler açısından olumsuz olarak değerlendirmekte bununla beraber 5

yönetici (%27,7) şubelerin sayısal ve öğrenci çeşitliliği olarak dengeli dağılmaması ve 4 yönetici (%22,2) ise öğretmenlere kontenjan (seçme hakkı) verilmemesini olumsuzluk olarak görmektedir. Ayrıca 1 yönetici (%5,5) çalışan öğretmenle çalışmayan öğretmenin farkının kalmadığına dikkat çekmektedir. Veliler açısından 14 yönetici (%77,7) çocuklarının istemedikleri öğretilerde eğitim almasını, 3 yönetici (%16,6) velinin elinin kolunun bağlanmasını, 1 yönetici (%5,5) ise iyi niyetli velinin mazeretinin çözülememesini olumsuzluk olarak nitelendirirken; öğrenci açısından ise 4 yönetici (%33,3) sistemin belirlediği öğretmene düşmesinin çocuklarda çekingenlik ve korkuya sebep olmasını 4 yönetici (%33,3) özel durumu olan öğrenciler için dezavantaj oluşturmasını olumsuzluk olarak görmektedir. İlkokul yöneticilerinin şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin idare, öğretmen, veli ve öğrenci açısından olumsuz yönlerine ilişkin algılarına bazı örnekler verilmiştir;

“Şimdi çocuk özel eğitim öğrencisi aynı sınıfa ikiden fazla düşmüş, diğer şubeye hiç düşmemiş. Sistem açık olmadığı için birini alıp diğer sınıfa veremedik. İdarenin elini kolunu bağlıyor. Velilerden gelenler oldu, önceden değişiklik vardı şimdi neden yok gibi. Veliyi yanılttığımızı düşünüyorlar. Ayrıca okul personeli açısından bir esneklik olmalıydı. Birbiriyle sıkıntılı olan kişinin çocuğu diğerine düşebilir. Bunlara hiç müdahale edemediğimiz için bu yönden olumsuzluk hissettik.” (İ6)

“Genel öğretmenler açısından da bir olumsuzluk görmüyorum ama seçme sınıfı oluşturulan, bu seçme sınıflar devamlı bir öğretmene veriliyorsa bu arkadaşlar için olumsuzluk olabilir.” (İ15)

“Her meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de işini iyi yapan ve yapmayan var. Maalesef gerekli denetimler de yapıldığını düşünmüyorum. Bence bu sistemle çalışan öğretmenle çalışmayan öğretmenin farkı kalmadı. Eskiden çalışan öğretmene talep çok olduğu için en azından daha bilinçli velilerin öğrencileri geliyordu. Şimdi herkes geliyor, gelsin tabii ki öğretmen çalışmak zorunda, yine çalışıyor ama elindeki malzeme, çalışan öğretmen sanki çalıştığına verimini alıyordu, görebiliyordu. Çalışan öğretmenle çalışmayan öğretmenin farkını azalttı. Ben çalışsam da çalışmasam da hiçbir önemi yok. Kuradan normal öğrenci gelecek diye düşünüyorum.” (İ17)

“Veli istediği öğretmene öğrencisini yazdıramadığından kendini psikolojik baskı altında kalmış hissediyor ve öğrencisinin şubesini değiştirmek için çeşitli yollara başvuruyor. Eğer aynı okulda şube değişimi olmazsa bu sefer nakil yoluna başvuruyor.” (İ1)

“Gerçekten iyi niyetli bazı velilerin mazeretlerini çözemedik. Erkek öğretmenlerden korkan kız çocuğu gibi. Haftalarca sınıfa girmekte zorluk çekenler oldu. Sınıf değişikliğine okul idaresi karar veremediği için sınıflarında kaldılar.” (İ12)

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “1. sınıf şubeleri ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra 1. sınıf nakillerinde yaşanan sıkıntılar nelerdir?” sorusuna yanıt bulmak için yöneticilere yöneltilen “Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra 1. sınıf nakillerinde yaşanan sıkıntılar nelerdir?” sorusuna verilen

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

cevaplar “Şubelerin ve Sınıf Öğretmenlerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesi Yönteminden Sonra Nakillerde Yaşanan Sıkıntılar” teması altında “Öğrenci Dağıtımında Yaşanan Sıkıntılar” ve “Sistemsel Sıkıntılar” olmak üzere iki kategori altında sunulmuş ve Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6.

Sayfa | 40

Şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra 1. sınıf nakillerinde yaşanan sıkıntılar teması

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	%
Öğrenci Dağıtımında Yaşanan Sıkıntılar	Nakil gelen öğrencinin kalabalık sınıfa verilmesi	İ3,İ6,İ7,İ8,İ11,İ12,İ13,İ14,İ15,İ16,İ17,İ18	12	46,1
	Özel eğitim öğrencisinin eşit dağıtılmaması	İ1,İ9,İ12,İ13,İ15,İ16	6	23
	Kız erkek öğrenci eşitliğinin sağlanamaması	İ1,İ15,İ16	3	11,5
	Yabancı uyruklu öğrencilerin eşit dağıtılmaması	İ1,İ13,İ17	3	11,5
	Fiziki (sınıf kapasitesi) şartları dikkate alınmaması	İ4,İ14	2	7,6
Toplam			26	
Sistemsel Sıkıntılar	Nakil onay sisteminin geç açılması	İ2,İ3,İ4,İ5,İ6,İ10,İ11,İ16	8	38
	Nakil sisteminin anlaşılabilmesi	İ4,İ8,İ9,İ11,İ13,İ17	6	28,5
	İdareyi etkisiz bırakması	İ12,İ14,İ16	3	14,2
	Sistemin kapanması, bilgi girişi yapılamaması	İ3,İ6,İ11	3	14,2
	Kura sonrası nakil için bekleme sorunu	İ5	1	4,7
Toplam			21	

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinden 12’si (%46,1) şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra farklı okullardan kendi okullarına nakil gelen 1. sınıf öğrencilerinin dağıtımında sistemin nakil gelen öğrenciyi kalabalık sınıfa verdiği, 6’sı (%23) özel eğitim öğrencilerini, 3’ü (%11,5) yabancı uyruklu öğrencileri eşit dağıtmadığı yine yöneticilerin 3’ü (%11,5) kız-erkek eşitliğinin sağlanmadığı 2’si (%7,6) ise öğrencileri sınıflara dağıtırken sınıfın fiziki şartlarını (kapasite) dikkate almadığını öğrenci dağıtımında yaşanan sıkıntılar olarak belirtmiştir. Ayrıca 8 yönetici (%38) nakil onay sisteminin geç açılması ve 6 yönetici (%28,5) nakil sisteminin nasıl çalıştığına tam olarak anlaşılabilmesi gibi sistemsel sıkıntıların yaşandığını ifade etmektedir.

Tartışma

Bu araştırmada, ilkököl yöneticilerinin e-okul üzerinden sınıf öğretmenlerinin ve şubelerinin belirlenmesi sürecine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bulgular hem sürecin teknik boyutunda hem de eğitim yönetimi açısından önemli çıkarımlara ışık tutmaktadır.

Sayfa | 41

İlkokul yöneticileri şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e- okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce şubeleri ve sınıf öğretmenlerini kura yöntemiyle belirlediklerini, öğrencileri cinsiyet, yaş, özel eğitim durumu gibi kriterlere göre ayırdıktan sonra kura çektiklerini belirtmişlerdir. İlkokul yöneticileri kura aşamasından önce veya kura ile sınıflar belirlendikten sonra velilerden veya hatırı kırlamayacak kişilerden öğretmen seçme ya da sınıf değişikliği taleplerinin geldiğini, bu durumda öğretmenlerin de görüşlerinin alınarak bu isteklere genellikle olumlu dönütler verildiği, talepleri karşılanamayan velilerin bir kısmının nakil yoluyla okul değişikliğine gittiğini ifade etmişlerdir. İdarecilerin bu yöntemleri kullanmalarında okullarında yöneticilik sürecinde yaşadıkları deneyimlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Bu konuda yapılan benzer çalışmalar incelenmiştir. Yapılan araştırmalara göre ebeveynler özellikle temel eğitim (okulöncesi ve ilkököl) döneminde iyi bir okul ve öğretmen arayışına girmektedir (Yürük Tatar ve Dağ, 2024.) Yine Bayar ve Balcı'nın (2023) veliler tarafından öğretmen seçimine yönelik öğretmen görüşlerini incelediği çalışmada araştırmacılar, katılımcıların öğretmen seçimi sorununun çözümüne yönelik önerileri; öğretmenlerin daha gayretli çalışması, sınıfların kura çekilerek belirlenmesi, sınıfları oluştururken dengeli bir dağılım sağlanması, öğretmen seçme talebinde bulunan velilere karşı okul idaresinin kararlı ve tutarlı bir duruş sergilemesi, rehberlik servislerinin bu konularla ilgili velilere bilgilendirici faaliyetler yapması ve toplumda kişisel gelişimleri yüksek bireylerin varlığına ihtiyaç hissedildiği şeklinde sıraladıklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan yöneticilerin büyük çoğunluğu şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden önce diğer okullardan kendi okullarına nakil gelen öğrencilerin sınıflarını belirlerken sınıfların kontenjanlarını dikkate aldıklarını mevcudu az olan sınıfa nakil gelen öğrencinin verildiğini ayrıca bu aşamada kız-erkek öğrenci dengesini de korumaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte bazı yöneticilerin sınıfların dengeli olması durumunda nakil gelen öğrencinin velisinin talebini dikkate alarak istedikleri sınıfa verdiklerini ifade etmiştir. Bu konuda yaşanan keyfiliği ve sıkıntıyı ortaya koyan Özat'a (2024) göre nakil isteğinde bulunan öğrencilerin sınıflarının belirlenmesinde tek söz sahibinin okul idaresi olması, süreçten etkilenen veli ve öğretmenler ile okul idaresi arasında karşılıklı çatışmaya ve mağduriyetlere yol açmaktadır. Yumuşak ve Balcı (2018) ise konu ile alakalı yaptıkları araştırmada öğrencilerin sınıfa nakil ile sonradan gelmesinin sınıfta uyumsuzluk oluşturduğu, öğretmenlerin bu öğrencilerle çok sıkıntı yaşadığı, sınıf kurallarına uyum konusunda diğer öğrencilere nazaran problemler yaşandığı hatta nakil gelen öğrencilerin mevcut öğrencileri dahi etkilediği sonuçlarına ulaşmıştır.

İlkokul yöneticileri şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesinin idare açısından olumlu yönlerini değerlendirildiğinde, yöneticilere rahatlık ve kolaylık sağladığını, baskıların ve taleplerin bununla birlikte torpil iddialarının da sona erdiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen açısından baktıklarında heterojen sınıfların oluştuğu, öğretmenlerin idareye karşı sitem ve şikâyetlerinin sona erdiği belirtilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin veliler açısından yaptığı değerlendirmede ise

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilkököl yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.

DOI. 10.51460/baebd.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

velilerin yöneticilere olan ön yargılarının sona erdiğinden bahsedilmiştir. Öğrenci açısından bakıldığında bu yöntem ile birlikte farklı özellikte çocukların bir arada olduğu ifade edilmiştir. Bu konuda yapılan çalışmalar konuyu destekler niteliktedir. Yücel ve diğ. (2023) eğitim süreçlerinde en önemli baskı konusunun; ilkokullarda sınıf öğretmeninin seçimi olduğunu, velilerin okul yöneticilerinden çocuklarını iyi olan sınıflara yerleştirmelerini talep ettiğini ifade etmektedir. Başka bir çalışmada ise okul yönetiminin kendilerine yakın olan öğretmenlere daha iyi öğrencilerin olduğu sınıfları verdikleri, velilerden gelen öğretmen seçme talepleri neticesinde okulda kıdemli olan öğretmenlerin sınıflarının iyi öğrencilerden oluşturulduğu, okul idaresinin adaletsiz davrandığı ve bu nedenle şubelerin tamamen kura ile belirlenmesi gerektiği dile getirilmiştir (Göçben vd., 2023).

Araştırmaya katılan ilkokul yöneticilerinin bir kısmı şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminin olumsuz yönleri olarak, idareye esneklik tanımadığını yani idarenin elini kolunu bağladığını bununla beraber eski alışkanlıkların devam ettiğini ve velilerin istek ve taleplerde bulunmaya devam ettiklerini ifade etmişlerdir. İdareciler uygulamanın öğretmen açısından olumsuz yönlerini değerlendirdiklerinde bu yöntemle birlikte bazı okullarda sınıf mevcutlarının eşit ve öğrenci çeşitliliği anlamında dengeli dağılmadığını ayrıca önceki yıllarda velilerin tercih ettiği ve sınıfları seçme olarak oluşturulan öğretmenlerin bu yöntem ile birlikte artık karma sınıflarla muhatap olacağını ifade etmektedir. Öğretmenlerin de belirli sayıda öğrenci tercih etme (seçme) hakkının olması gerektiği ayrıca çalışan öğretmenle çalışmayan öğretmenin farkının kalmadığına da dikkat çekmektedir. Katılımcılar bu yeni yöntemin olumsuz yönlerini veliler açısından değerlendirdiklerinde en dikkat çeken ifade çocuklarının istemedikleri öğretilerde eğitim alacağını belirtmesidir. Öğrenci açısından bakıldığında çekingen ve korkak çocukların sistemin belirlediği öğretilere düştüğü için belirlenen öğretmenin tutum ve davranışlarının bu çocukların okula bağlılıklarını etkileyebileceği belirtilmiştir. Soysal ve Bodur'un (2004) yaptığı çalışmalar ilkokula giden çocukların yaklaşık yüzde beşinin okuldan korktuğunu ve bu nedenle okuldan geri kaldığını göstermektedir. İlkokul dönemindeki çocukların eğitiminde en temel faktör, öğretmen ile öğrenci arasındaki ilişkidir. Bu dönemdeki ilişkinin kalitesi, öğrencinin okul ve arkadaşlarına karşı sergilediği tutumu, akademik başarısı ile kişisel gelişimini etkiler. Velilerin öğretmen tercihi ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, velilerin beklentileri ve tercih ettikleri öğretmen isteklerinin karşılanabilmesi için açık kapı aradığı, sistemin kendi avantajlarına olabilecek taraflarını sorguladığı ve okul yöneticilerine baskı yaptığı (Yılmaz, 2024) velilerin donanımlı, bilgili, ilgili, idealist, çalışkan, sevecen, ahlaklı ve disiplinli öğretmenleri tercih etmek istediği görülmektedir (Kuru vd., 2024). Farklı bir çalışmada ise kimi velilerin okula bağışlar yaparak çocuklarını iyi sınıf öğretmenin okuttuğu sınıflara aldırma gayretinde buldukları belirtilmiştir (Babayiğit, 2018).

İlkokul yöneticileri şubelerin ve sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi yönteminden sonra yaşanan sıkıntıları, sistemin farklı okullardan kendi okullarına gelen öğrencileri sistemin kalabalık sınıfa verdiği, özel eğitim öğrencilerini eşit dağıtmadığı, kız erkek eşitliğinin göz ardı edildiği, yabancı uyruklu öğrencilerin de sınıflara dengeli bir şekilde dağıtılmadığı şeklinde belirtmişlerdir. Ayrıca nakil onay sisteminin birkaç hafta geç açılması nedeniyle okula nakil gelen öğrencilerin beklemek zorunda kaldıkları, yine bu süreçte sisteme bilgi girişi yapılamadığı bununla birlikte nakil sisteminin tam olarak nasıl çalıştığının ve gelen öğrenciyi öncelikle hangi kritere göre hangi sınıfa vereceğinin anlaşılabilmesi nedeniyle yöneticilerin etkisiz kaldığı belirtilmiştir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Araştırmaya katılan yöneticilerin büyük bir kısmının e-okul sistemini pratik bir araç olarak gördüğü, ancak süreçte çeşitli eksikliklerin bulunduğunu ifade ettiği görülmüştür. Bunun yanı sıra, e-okul sistemi üzerinden sınıf öğretmenlerinin belirlenmesinin, adil ve şeffaf bir süreç sağlamada olumlu bir etki yarattığına dair ifadeler dikkat çekicidir. Katılımcılar, bu sistemin manuel yöntemlere kıyasla daha objektif olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte sistemin sağladığı avantajın tam anlamıyla gerçekleştirilebilmesi için süreçte tüm paydaşların görüşlerinin dikkate alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, ilkokul yöneticilerinin e-okul sistemi üzerinden 1. sınıf şubelerinin ve sınıf öğretmenlerinin belirlenmesi sürecine ilişkin görüşlerini ele almış ve bu süreçte karşılaşılan fırsatlarla sorunları ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma sonuçları, e-okul sisteminin ilkokul 1. sınıf şubeleri ve öğretmen atamaları için etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuçlara göre bu yöntem ile birlikte:

İdari Açısından: 1. sınıf şubelerinin ve sınıf öğretmenlerinin belirlenmesi süreci daha rahat, hızlı ve düzenli bir şekilde yürütülmekte, insan hatası ve yanlışlık riski azalmakta ayrıca şeffaflık sağlanmaktadır.

Öğretmen Açısından: Sınıflara heterojen bir şekilde öğrenci dağılımı yapılmakta tüm öğretmenlere adil bir eğitim ortamı sunularak öğretmenlerin öğrenci ve sınıf seçimi gibi karışıklıklar yaşamaları ortadan kalkmakta ve süreç daha kolay yönetilmektedir.

Veli Açısından: Bazı veliler sistemden memnun olmasalar da genel olarak velilerin okullara güveni artmakta, sistemdeki şeffaflık sayesinde kaygılar azalmakta ve herhangi bir torpil şüphesi ortadan kalkmaktadır.

Öğrenci Açısından: Öğrencilerin eşit şekilde şubelere dağıtılması sağlanmakta ve farklı özellikte öğrencilerin bir arada bulunması onlara akademik, sosyal ve duygusal açıdan daha kapsayıcı bir eğitim ortamı sunmaktadır.

Bu sonuçlar doğrultusunda yöntemin iyileştirilmesi adına uygulamaya dönük bazı önerilere yer verilebilir:

Sistemde Esneklik Sağlanması ve İyileştirilmesi: e-okul sisteminde yerel şartları da dikkate alacak şekilde esneklik sağlanmalıdır. Örneğin okul yönetimlerine sınırlı ölçüde karar alma yetkisi tanınabilir. Ayrıca, velilerin ve öğretmenlerin taleplerinin sürece dengeli bir şekilde dâhil edilmesi, hem eğitim çıktılarının iyileştirilmesine hem de paydaşların memnuniyetinin artırılmasına katkı sağlayabilir. Bununla birlikte oluşabilecek teknik sorunlara da hızlı bir şekilde müdahale edilmelidir.

Eğitim ve Bilgilendirme: İlgili idari personel, öğretmenler ve veliler için sistemin işleyişi hakkında bilgilendirme çalışmaları düzenlenmelidir.

Eşitlik İlkesi: Öğrencilerin şubelere dağıtılmasında anasınıfı gelişim raporları, ailelerin sosyo-ekonomik durumları ve psikolojik faktörler gibi parametreler de dikkate alınarak eşitlik ilkesi daha da güçlendirilmelidir.

Geri Bildirim Mekanizması: Yöneticiler, veliler ve öğretmenlerden sistem hakkında düzenli olarak geri bildirim alınmalı, eksiklikler bu doğrultuda giderilmelidir.

Denetim: Velilerin ısrarla öğretmen seçmek isteğinin gerekçeleri araştırılmalı, okul yöneticilerinden bu konuda dönütler alınmalı, gerekli rehberlik ve denetim mekanizması kurulmalıdır. Ayrıca ilk aşamada eşit şekilde belirlenen sınıfların her eğitim-öğretim yılı sonunda ve nihayetinde ilkokul bitiminde süreç içerisinde öğrencilerin gösterdikleri gelişim düzeyleri ve sınıflar arası oluşabilecek farklılıkların gerekçeleri araştırılarak gereken yaptırımların uygulanması sağlanmalıdır.

Bu öneriler doğrultusunda, e-okul sistemi üzerinden yapılan şube ve öğretmen belirleme süreçlerinin daha verimli ve etkili hale getirilmesinin mümkün olabileceği düşünülmektedir. Sonuç olarak, bu süreçlerde daha kapsayıcı ve dengeli politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Böylelikle yalnızca bireysel ihtiyaçlara duyarlı bir yapı kurulmakla kalmayacak, aynı zamanda eğitimde fırsat eşitliği ilkesi de korunacaktır. Gelecekteki araştırmalar, kullanıcı deneyimlerine odaklanarak bu konudaki veli ve öğretmen görüşlerini de içerecek şekilde uygulanan yöntemin etkilerini daha derinlemesine incelemek ve öğrenci başarılarına uzun vadeli yansımalarını değerlendirmek üzere tasarlanabilir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kaynakça

- Aydemir, M., ve Çetin, S. (2023). Eğitim kurumlarında eğitim yöneticilerinin karşılaştığı yönetsel problem odaklarının incelenmesi. *IJSS, 7(30)*, 415-427. <https://doi.org/10.52096/usbd.7.30.28>
- Aydın, S., ve Ünsal, S. (2022). Öğretmen ve veli görüşlerine göre sınıf öğretmenlerinin tercih edilme nedenleri. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 55(1)*, 183-218.
- Babayiğit, O. (2018). Velilerin sınıf öğretmenlerine bakış açısının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(1)*, 42-58. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.407100>
- Bayar, A., ve Balci, M. (2023). Bir eğitim sorunsalı olarak okullarda veliler tarafından yapılan öğretmen seçimine yönelik öğretmen görüşleri. *EKEV Akademi Dergisi, (95)*, 1-14. <https://doi.org/10.17753/sosekev.1257356>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2022). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (32. baskı). Pegem Akademi.
- Ceylan, D. (2017, 10 Temmuz). Veliye öğretmen seçme hakkı verilmeli. *Mihrap Haber*. <https://www.mihraphaber.com/makale/2419367/dogan-ceylan/veliye-ogretmen-secme-hakki-verilmeli>
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri* (M. Bütün, S.B. DEMİR, Çev., 3.baskı). Siyasal Kitabevi.
- Erdoğan, Ç., Aydın, İ., Akın, U. ve Demirkasımoğlu, N. (2014). Türkiye’de e-okul yönetim bilgi sisteminin ilköğretim okulu müdür yardımcılarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 4(1)*, 113-132.
- Erol, M., ve Başaran, M. (2020). İlkokul öğrencileri sınıf öğretmeni değişimini nasıl algılıyor? *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education, 8(4)*, 1196-1213.
- Fabian, H. (2002). *Children starting school: A guide to successful transitions and transfer for teachers and assistants*. [Adobe Digital Editions sürümü].
- Göçben, N., Ceylan, Ş., Özen, E., ve Karacığer, P. (2023). Sınıf Öğretmenlerinin Okul Yönetimi ile Yaşadığı Sorunlar. *Ulusal Özgün Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1(1)*, 110–123.
- Haber Global (2022, 18 Temmuz). *Eskişehir’de yeni dönem: Okullarda "öğretmen seçimi" tarih oluyor*. 3 Mart 2025 tarihinde. <https://haberglobal.com.tr/gundem/eskisehirde-yeni-donem-okullarda-ogretmen-secimi-tarih-oluyor-189304> adresinden edinilmiştir.
- Karoğlu, A. K., Bal, K., ve Çimşir, E. (2020). Toplum 5.0 sürecinde Türkiye’de eğitimde dijital dönüşüm. *Journal of University Research, 3(3)*, 147-158. <https://doi.org/10.32329/uad.815428>
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi* (32. basım). Nobel Yayın.
- Kuru, O., Baraklı, B. B., ve Kuru, E. (2024). İlkokul 1. sınıf öğretmenleri hakkında veli görüşleri. *EKEV Akademi Dergisi, (99)*, 289-308. <https://doi.org/10.17753/sosekev.1464163>
- MEB (2024). Millî Eğitim Bakanlığı İlkokul 1. Sınıf Şubeleri ile Sınıf Öğretmenlerinin ve Ortaokul 5. Sınıf Şubelerinin e-Okul Üzerinden Belirlenmesine İlişkin Yönerge, 111598805 Sayılı, 7 Ağustos 2024.
- Memurlar Net (2023, 22 Eylül). *Okullarda öğretmen ve şube seçimi otomatik yapılacak*. 3 Mart 2025 tarihinde <https://www.memurlar.net/haber/1077416/okullarda-ogretmen-ve-sube-secimi-otomatik-yapilacak.html> adresinden edinilmiştir.
- Neuman, W. L. (2020). *Toplumsal araştırma yöntemleri nicel ve nitel yaklaşımlar* (Ö.Akkaya, Çev., 8. baskı). Cilt 1. Siyasal Kitabevi. (Orjinal çalışma 2019 yılında yayımlanmıştır).
- Özat, O. (2024, 19 Nisan). *İlkokullarda Nakil Öğrencilerin Sınıflarının Kura ile Belirlenmesi*. <https://www.egitimgucusen.org.tr/bizden-haberler/ilkokullarda-nakil-ogrencilerin-siniflarinin-kura-ile-belirlenmesini-talep-ettik/>
- Polat, M., ve Arabacı, İ. B. (2013). Yönetim Bilgi Sistemi Olarak E-Okul Uygulamalarının Değerlendirilmesi. *İlköğretim Online, 12(2)*, 320-333.

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilköğretim yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 17(1)*, 23-46.
DOI. 10.51460/baedb.1674421

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2026), 17 (1), 23-46.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2026), 17 (1), 23-46.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Sayfa | 46

- Sabah (2020, 16 Temmuz). *(Özel) Veliler en iyi öğretmeni seçmek için geceden kuyruğa girdiler*. 3 Mart 2025 tarihinde <https://www.sabah.com.tr/izmir/2020/07/16/ozel-veliler-en-iyi-ogretmeni-secmek-icin-geceden-kuyruga-girdiler> adresinden edinilmiştir.
- Senemoğlu, N. (2008). Sınıf öğretmeni bilgiyi aktaran kişi değil, bilgiye ulaşma yollarını öğreten kişidir. http://yunus.hacettepe.edu.tr/~n.senem/makaleler/sinif_ogr.htm
- Sezginsoy, B. (2015). [Birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretim uyum ve hazinlik programına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 19-37.
- Soysal, Ş., ve Bodur, Ş. (2004). Bir büyüme masalı: Okul korkusu. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi*, 13(6), 234-236.
- Sürer, A. G. (2020). Eğitimde dijitalleşme çağı. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(1), 28-34.
- Şimşek, H., ve Yıldırım, A. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. baskı). Seçkin Yayıncılık
- Tatar, S. Y., ve Dağ, N. Velilerin Öğretmen Tercihleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (60), 1090-1107. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1389377>
- Türkdoğan, O., ve Gökçe, O. (2018) *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemi* (3. baskı). Çizgi Kitabevi
- Uygur, M., ve Kanadlı, S. (2020). İyi sınıf öğretmeni özelliklerine yönelik öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri: bir temel nitel çalışma. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 35-39. <https://doi.org/10.32329/uad.704896>
- Yılmaz, A. (2024) *İlkokul birinci sınıf öğrenci velilerinin öğretmen tercihini belirleyen faktörler: bir karma yöntem araştırması* (Yayın No. 915520) [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi
- Yumuşak, G., ve Balcı, Ö. (2018). Öğretmenlerin İstenmeyen Öğrenci Davranışları ile Başa Çıkma Yöntemleri ve Bu Yöntemlerin Etkililiğine İlişkin Görüşleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), 223-254. <https://doi.org/10.31795/baunsobed.489128>
- Yoleri, S., ve Tanış, H. M. (2014). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum düzeylerini etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 130-141.
- Yücel, Ş., İlge, M. Ş., ve Aksoy, M. (2023). İlkokul Yönetici ve Öğretmenlerine Veli Baskısı Konusunda Öğretmen Görüşleri. *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(8), 991-1005. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2023.1263>

Doğan, H. ve Mermer Ergül, S. (2026). İlkokul 1. sınıf şubeleri ile sınıf öğretmenlerinin e-okul üzerinden belirlenmesi hakkında ilköğretim yöneticilerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-46.
DOI. 10.51460/baedb.1674421